Lietas arhīva Nr. C-1426-22/1
ECLI:LV:VRT:2022:0324.C71142622.2.S
Lieta Nr. C71142622 C-**1426**-22/1

**S P R I E D U M S**
**Latvijas Republikas vārdā**
**Cēsīs 2022. gada 24. martā**

Vidzemes rajona tiesas
tiesnese A. Bērziņa
ar tiesas sēdes sekretāri D. Zandi

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu –/Nosaukums A/prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

2022. gada 17. janvārī Vidzemes rajona tiesā saņemts – /Nosaukums A/ (turpmāk – prasītāja) prasības pieteikums pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētāja) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 09.02.2018 AS "mogo", reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, turpmāk-Aizdevējs, un /pers. A/, turpmāk-Atbildētājs, noslēdza Finanšu līzinga līgumu Nr. FL09022018/0679, turpmāk-Līgums.

Līgums tika noslēgts transportlīdzekļa BMW 530, Šasijas Nr. /šasijas numurs/, izlaiduma gads 2003 Reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, turpmāk-AT, iegādei.

Saskaņā ar Līguma noteikumiem kopējā līzinga summa bija EUR 3984.9. Līgumā tika noteikta atlīdzība par finansējuma lietošanu - procentu likme 45.6% gadā. Saskaņā ar Līguma maksājuma grafiku Līzinga termiņš tika noteikts 09. 02. 2019.

Pamatojoties uz Līguma vispārējo finanšu līzinga noteikumu 2 (otro) sadaļu, pēc tam, kad Aizdevējs bija ieguvis AT īpašumā, Aizdevējs piešķīra Atbildētājam tiesības turēt, lietot (nomāt) un izpirkt AT, bet Atbildētājs apņēmās pieņemt AT līzingā – nomā ar tiesībām to izpirkt, kā arī samaksāt Līguma maksājumus atbilstoši Līguma noteikumiem.

Atbildētājam bija jāveic ikmēneša maksājumu saskaņā ar Līguma maksājumu grafiku. Aizdevējs pamatojoties uz Līguma vispārējo finanšu līzinga noteikumu nodaļu "Atbildība" ir tiesīgs piemērot līgumsodu. Līguma vispārējo finanšu līzinga noteikumu nodaļā "Līguma darbības termiņš un tā pirmstermiņa izbeigšana" noteikts, ka Atbildētājs apņēmās piecu darba dienu laikā pēc Aizdevēja pieprasījuma saņemšanas segt starpību starp Atbildētāja parāda un ar AT pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu kopsummu un cenu.

17. 01. 2019. atbildētāja saistību kavējuma un nepilnīgas izpildes dēļ Aizdevējs nosūtīja atbildētājam paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no Līguma Nr. FL09022018/0679 un lūdza veikt kopējā parāda pilnīgu samaksu.

19. 02. 2019 nolūkā nokārtot saistības, kas izriet no noslēgtā Līguma Nr.FL09022018/0679, atbildētājs noslēdza ar Aizdevēju jaunu vienošanos - līgumu Nr. FL09022018/0679-N1, ar kuru vienojās turpināt līgumattiecības ar Aizdevēju līdz saistību pilnīgai izpildei. Pamatojoties uz vienošanās Nr.FL09022018/0679– N1 pamatnoteikumu 1.punktu kopējā līzinga summa tika noteikta 4202.54 EUR apmērā. Līzinga atmaksas termiņš tika noteikts 19. 02. 2025.

Vienošanās tika noslēgta attālināti. No Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmās daļas izriet, ka distances līgums ir patērētāja un pakalpojuma sniedzēja vienošanās, ko tie noslēguši, vienlaikus neatrodoties vienā un tajā pašā vietā, izmantojot vienu vai vairākus distances saziņas līdzekļus. Atbildētājs, apmaksājot rēķinu, ir apstiprinājis Līguma noteikumus, proti, ir noslēdzis Līgumu/Vienošanos un viņam ir pienākums izpildīt ar Līgumu/Vienošanos uzņemtās saistības.

Atbildētāja no Līguma izrietošo saistību kavējuma un nepilnīgas izpildes dēļ Aizdevējs 29.05.2019, pamatojoties uz līguma 16.3.1. punktu, kas nosaka, ka aizdevējs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties, ja Līzinga ņēmējs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā Līgumā vai Mogo rēķinā/paziņojumā par ikmēneša maksājumu noteikto maksājumu vai tā daļu un kavējums ilgst 10 (desmit) dienas, nosūtīja Atbildētājam paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no Līguma pa pastu un e-pastā un lūdza veikt kopējā parāda pilnīgu samaksu. Ar šo prasītāja pārstāvis paskaidro, ka par attiecīga paziņojuma nosūtīšanu pa pastu Aizdevējs pierādījumus /Nosaukums A/ , Reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, nav nodevis, tomēr, uz minēto faktu norāda tas, ka, saskaņā ar līguma noteikumiem, vienpusējas atkāpšanās gadījumā, Atbildētājs ir nodevis/tam ir atsavināts AT un AT ir pārdots, ieguvējam parakstot attiecīgu AT pirkuma aktu – Pavadzīmi .

Parāds netika samaksāts.

Transportlīdzeklis nav realizēts, proti, nav pārdots pēc atkāpšanās no Līguma. Prasītājam nav zināma transportlīdzekļa atrašanās vieta.

Pēc CSDD pieejamās informācijas transportlīdzeklis ir izslēgts (Neaktīvs), reģistrācijas apliecība un numura zīmes ir nederīgas un transportlīdzeklim ir aizliegts piedalīties ceļu satiksmē Saskaņā ar Līgumu Aizdevēja vienpusējas atkāpšanās gadījumā Līzinga ņēmējam ir pienākums nekavējoties pēc Aizdevēja pieprasījuma nodot Transportlīdzekli Mogo vai tās pilnvarotai personai, un 7 (septiņu) darba dienu laikā samaksāt visus Līguma maksājumus līdz Transportlīdzekļa nodošanas brīdim, kā arī citas naudas summas, kas pienākas Aizdevējam saskaņā ar Līgumu. Paziņojumā par vienpusēju atkāpšanos no Līguma ir norādīts, ka Atbildētājam ir jānodod Transportlīdzeklis ar ražotāja komplektāciju [..]. Līdz ar to secināms, ka Atbildētājam ir zināms, ka Aizdevējs vēlas atgūt līzinga objektus - Automašīnu un Atbildētājam bija pienākums to nodot.

Aizdevējs ir aprēķinājis līgumsodu pamatojoties uz 15.3. līguma punktu - Mogo ir tiesīgs piemērot par Līgumā noteikto maksājumu, izņemot Līgumsodu, kavējumu līdz saistību izpildei vai līdz Līguma izbeigšanai Līgumsodu 0,5% (nulle, komats, pieci procenti) apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu [..]

21. 11. 2018 starp Aizdevēju un /Nosaukums A/ , Reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, turpmāk-Prasītājs, kuru uz pilnvaras pamata pārstāv /Nosaukums/, Reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, tika noslēgts Cesijas līgums Nr. 21112018/01. Cesijas līgums noteic, ka Aizdevējs ir cedējis savas prasījuma tiesības pret Atbildētāju /Nosaukums A/, Reģ.Nr./reģistrācijas numurs/.

Prasītājs 30. 09. 2019. nosūtīja Atbildētājam paziņojumu par prasījuma tiesību nodošanu un jauno maksājuma veikšanas kārtību.

Atbildētājs nav izrādījis interesi par Līguma saistību pienācīgu izpildi un maksājumus parāda dzēšanai nav veicis.

Prasītājs pamatojoties uz Civillikuma 1765. pantu ir aprēķinājis likumiskos 6% (sešus procentus) no 29.05.2019 (brīdis, kad Aizdevējs

vienpusēji atkāpās no Līguma) līdz 24.09.2021 (līdz prasības aprēķins sagatavošanai) EUR 586.51 apmērā.

Atbildētāja parāda saistību apmērs pret Prasītāju saskaņā ar Līgumu uz 24.09.2021 ir EUR 5174.47, kas sastāv no:

1. neatmaksātās pamatsummas EUR 4202.54 ,
2. līgumiskajiem procentiem par periodu no 09.02.2018 līdz 29.05.2019 EUR 332.5
3. līgumsoda par periodu 09.02.2018 līdz 29.05.2019 EUR 52.92,
4. likumiskajiem procentiem par periodu no 29.05.2019 līdz 24.09.2021 EUR 586.51.

Saskaņā ar Komerclikuma 463.pantu līzinga līgums ir tāds līgums, ar kuru komersants apņemas iegūt īpašumā līzinga ņēmēja izraudzītu lietu un nodrošināt šīs lietas nodošanu līzinga ņēmēja lietošanā, bet līzinga ņēmējs apņemas pieņemt šo lietu un samaksāt nolīgto atlīdzību. Savukārt, saskaņā ar Komerclikuma 466.pantu līzinga ņēmējs uzņemas visus riskus saistībā ar līzingā nodoto lietu un neatkarīgi no apstākļiem līzinga ņēmējam ir pienākums maksāt līzinga līgumā nolīgto atlīdzību.

No Civillikuma 1805. panta izriet, ka cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu. Atbildētāja pienākums izpildīt ar Līgumu uzņemtās saistības izriet no Civillikuma 1587.panta.

Saskaņā ar Civillikuma 1753. pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas uz tiesisku darījumu. Saskaņā ar Civillikuma 1757. pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

Pamatojoties uz Civillikuma 1716. un 1717. pantu, Atbildētājam ir pienākums maksāt līgumsodu, kas pielīgts saskaņā ar Līguma noteikumiem par kavētiem procentu un pamatsummas maksājumiem.

Ar pielikumā pievienoto prasības summas aprēķinu Prasītājs ir pierādījis Atbildētāja neatmaksātā parāda apmēru, kā arī visu blakus prasījumu apmērus un to rašanās laika periodus.

Prasītājs lūdz piedzīt parādu un visus tiesas izdevumus no atbildētāja prasītāja labā. Lūdz noteikt prasītājam tiesību par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no neatmaksātā pamatparāda.

Prasība pamatota ar Komerclikuma 463.-467.pantiem, Civillikuma 1587., 1589., 1652., 1716., 1717., 1720., 1756., 1943.pantiem, Civilprocesa likuma 1., 41., 128.-130.pantiem.

Prasītāja /Nosaukums/pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, atsūtījis iesniegumu ar lūgumu minēto lietu izskatīt bez prasītāja pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē. Norādījis, ka prasību uztur spēkā pilnā apmērā.

Atbildētājs/pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradies, par tiesas sēdi ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā. Tiesas sēdi atlikt nav lūdzis, par neierašanās iemesliem nav informējis tiesu, līdz ar to lietu var izskatīt bez prasītāja pārstāvja un atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē.

**Motīvu daļa**

Novērtējusi pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma (turpmāk – CL) 1587. pantu: „tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus."

Ar prasības pieteikumam pievienoto 2018. gada 4. aprīļa Finanšu līzinga līgumu prasītājs pierādījis noslēgtās saistības ar atbildētāju, ar 2018. gada 21. novembra Cesijas līgumu un tā pielikumu prasītājs pierādījis savas prasījuma tiesības pret atbildētāju, bet ar parāda aprēķinu prasītājs pierādījis parāda apmēru

Saskaņā ar CL 1756. pantu: „Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu". Saskaņā ar CL 1759.pantu: "procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos: 1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem". Saskaņā ar CL 1757.pantu: nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti.

Konkrētajā gadījumā prasītājs aprēķinājis likumiskos procentus 586,51 EUR par periodu no 29.05.2019.-24.09.2021. un līgumiskos procentus 332,50 EUR par periodu no 09.02.2018.-29.05.2019.

Tiesa atzīst, ka ir apmierināms prasītāja lūgums par līgumsoda piedziņu no atbildētāja, un tas ir samērīgs attiecībā pret ilgstošo parādsaistību nekārtošanu, kas konkrētajā gadījumā ir 52,92 EUR apmērā, jo saskaņā ar CL 1717. panta nosacījumiem: „ Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei." Savukārt CL 1720. pants nosaka: „Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu: ..2) ja līgumsods bija norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā."

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājs par noslēgto cesijas līgumu un parāda saistībām brīdināts 2019. gada 30. septembrī. Parāda samaksa nav tikusi saņemta.

Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja iesniegto parāda aprēķinu. Lietas izskatīšanas dienā atbildētājs /pers. A/ nav iesniedzis pierādījumus, kas apstiprinātu parāda samaksu.

Tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma un no atbildētāja /pers. A/ prasītāja labā piedzenams parāds 5174,47 EUR.

Prasītājai, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem, Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021.gada 15.decembra lēmumu, ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus no simta gadā, ievērojot CL 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Prasītājas lūgums par tiesas izdevumu piedziņu apmierināms pilnībā. No atbildētāja prasītāja labā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas, noteikumiem, piedzenami tiesas izdevumi saskaņā ar kvītīm lietā – samaksātā valsts nodeva 441,62 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu 5,37 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājai nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

**Rezolutīvā daļa**

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97. pantu tiesa

**n o s p r i e d a :**

/Nosaukums A/ prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums A/ parādu 5174,47 EUR, kas sastāv no pamatsummas 4202,54 EUR, likumiskiem nokavējuma procentiem 586,51 EUR par periodu no 29.05.2019. – 24.09.2021., līgumiskiem procentiem 332,50 EUR par periodu no 09.02.2018. – 29.05.2019., līgumsoda 52,92 EUR par periodu no 09.02.2018. – 29.05.2019. un piedzīt tiesas izdevumus – valsts nodevu

441,62 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu 5,37 EUR, pavisam kopā piedzīt 5621,46 EUR (pieci tūkstoši sešsimt divdesmit viens *euro* un 46 centi), nosakot termiņu labprātīgai sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājumi ieskaitāmi /Nosaukums/ norēķinu kontā AS "Swedbank" konta Nr. /konta numurs/.

Noteikt /Nosaukums/ tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/ sešus (6) % gadā no visas piedzītās summas 5621,46 EUR, to nepārsniedzot.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Vidzemes rajona tiesā.

Vidzemes rajona tiesas tiesnese